No. 235.
D. 3. Października.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zwycięztwo Chodkiewicza nad Szwedami 1515.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Od dwóch wieków, corocznie ponawiana w *Warszawie* uroczysta Procesja w Święto N. MARJI ROŻAŃCOWEJ, z Kościoła OO. *Dominikanów*, wczoraj po Nowem mieście odbytą została przy towarzyszeniu nadzwyczaj licznie zebranego Ludu. Celebrował JW. JX. *Burzyński*, Biskup Sandomierski, Senator Królestwa.

Powszechnem teraz iest przekonanie że dziełka dla *Dzieci* pisane, byle przystępnemi były do ich poięcia i do wieku zastosowane, wielce przywiązuią dzieci do czytania i zaostrzaią chęć oświecenia się. Nie zbywa i unas na podobnym rodzaiu książek. Dzieła Autorki *Pamiątki po dobrej Matce*, *Powieści moralnych* i *Amelji matki* są bez zaprzeczenia wzorowe. Perjodycznym sposobem wychodzące *Rozrywki*, najprzyiemnieiszą są lekturą dla młodzieży.—Że mało u nas iest zręcznych i rychło robotę wykonywaiących sztycharzy a ztąd wynika drogość *rycin*, przeto mało u nas widzimy dziełek dla małych od 4 do 6 letnich dzieci w których koniecznie zabawę dziecka trzeba mieć na względzie. W tym roku wyszła tylko w Warszawie u *Glücksberga* iedna tego rodzaiu Bibljoteczka zwana: *Bibljoteczka dla dobrych dzieci*. Żaden narod, przyznać należy, tyle nie zajmuie się uprzyiemnieniem czytania dla dzieci iak *Francuzi*. Co miesiąc prawie wychodzą dziełka dla młodzieży. Pan *Dufresne* który niedawno wydał Powieści pod tytułem: Contes á Henriette, stylem gładkim i przyiemnym pisane, wydał teraz Contes a Henri z pięknemi rycinkami, kosztuie to dziełko u *Glücksberga* fl. 4.—W tejże Księgarni znajduie się ieszcze drugie, Powieści dla dzieci pod tytułem: Le petit Guignon ou les accidens comuns á l'Enfance désobeisante, z rycinami, kosztuią fl: 4.

Szybkobiegacz *Gerig* ma ieszcze zamiar odbyć podroż od ostatniej barjery za rogatkami *Wolskiemi* drogą ku *Ołtarzewu* i napowrot; dochód zostanie oddany *ubogim*.

Zmiany Xiężyca w Październiku. — *Ostatnia Kwadra* d: 5: godzi: 7, min: 46 rano. — *Nów* d: 12 min: 54 z pólnocy. — *Pierwsza Kwadra* d: 18, godzi: 8, min: 32 wieczorem. — *Pełnia* d: 26, godz: 11, min: 26 wnocy. —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z Londynu.

Niepotwierdza się wieść że *Parlament* będzie rozpuszczony. — *Walter Skot* z podróży po *Jrlandji*, wrócił iuż do swej maiętności w *Szkocji*.—Przed Lordem Prezydentem *Londynu* stawiono człowieka który bił *Cukiernika* rodem *niemca*, po ścisłem badaniu pokazało się że przyczyną bicia było, iż Cukiernik iest niemiec; Prezydent bardzo się zdziwił że dwaj rodacy w obcym kraiu tak po nieprzyiacielsku z sobą postępuią; zwłaszcza że niemcy znani są iako ludzie spokojni i lubiący żyć po bratersku; na co obwiniony zawołał „ia iestem z *niemiec północnych*, a tamten z *niemiec po-*

łudniowych"!—Już przyięto plan rozszerzenia placu przed przepysznym Kościołem S. *Pawła* w *Londynie*, wiele domów będzie rozrzuconych, ulic sprostowanych etc: tamże będzie postawiony posąg zmarłego Króla *Jerzego III*, na to wszystko zaraz po ogłoszeniu planu zebrało się mnóstwo akcjonistów. — Przypomniano teraz szczególny testament Pułkownika *Obersten* który w gotowiźnie zostawił 2,400,000 zł: pol: a oprócz tego 24,000 złp: rocznej intraty. Wszystko to zapisał on ubogim, głodnym, pragnącym, chorym, ranionym, więzniom i t. p. aż do końca świata. Exekutorem swej woli mianował *Parlament* a gdyby ten wymówił się, maią być exekutorami *Biskupi Angielscy*; lecz nieszczęściem tak piękny testament niezostał uznanym, bo krewni zmarłego dowiedli że nieboszczyk cierpiał pomieszanie zmysłów! — Obadwa główne *Teatra Londyńskie* zostały wewnątrz przepysznie nowo ozdobione, wszystkie ozdoby są aż do zbytku suto złocone; stawiaią w orkiestrze *organy*, które do niektórych muzyk będą używane. — w *Kent* para małżeńska obchodziła niedawno *złote wesele*; ci małżonkowie urodzili się iednegoż dnia, w iednymże domu, byli karmieni przez iednąż mamkę i spoczywali przez rok w iednejże kolebce; ich pożycie małżeńskie niebyło przerwane żadną niesnaską. — W *Dublinie* niedawno przypłynął statek parowy przy którym uwiązaną była faseczka, a w niej znajdowały się *uszy*, *oczy*, *zęby Ludzkie*! a przytym był adres do Pana *John Wynu* w *Edymburgu*. — —Dnia 15 z: m: był szczególniejszy widok na *Tamizie*. Rzeka wezbrała znacznie z powodu ciągłych deszczów, tak dalece iż w niektórych miejscach zagrażała wylewem na brzegi. Ustęp morza i burzliwa pora czasu dnia 13 z: m: miała szczególniejszy wpływ na *ryby*; pływały gromadami po powierzchni wody i dozwalały się chwytać każdemu kto tylko chciał. Wkrótce wszystko się rzuciło na brzeg *Tamizy*, mężczyzni, kobiety, młodzi i starzy, ażeby niedługo dać czekać *rybom* które wydawały się bardzo chciwie garnków i rynek wyglądać. W mgnieniu oka opuszczono wszystkie Fabryki w tej okolicy. Kobiety i dzieci biegły z wiadrami, sitami, i warzęchwiami; statek napchany ludźmi z których każdy miał sito, zabrał korpus kilku tysięcy tych ieńców. Widziano na wyższych brzegach ludzi, którzy swego kollegi zamiast wędki używali, trzymali go z brzegu za nogi, a on chwytał rękami po wodzie. Najwięcej ułowiono *węgorzy*.—Xże Wilhelm *Brunświcki* wraca z *Anglji* przez *Francją* do swej ojczyzny.—Gazeta Londyńska *Kurjer* w obszernych uwagach dowodzi że *Anglja* nieprzyjmie żądanej przez *Greków* opieki.—Lord *Kochran* ma wiele pieniędzy które zebrał w *Brezylji*, o iego wyprawie w celu pomagania *Grekom* są tysiączne domysły.—Korsarze *Kolumbijscy* ciągle napastuią *Hiszpańskie* okręty, niedawno zabrali okręt z nader kosztownym ładunkiem—Doświadczono teraz że zamiast żagli *płóciennych* dotąd powszechnie używanych, mogą być nierównie skuteczniejsze żagle *skurzane*. —w Zeszłym miesiącu pierwszy raz ulice *Dublina* oświecono *gazem*, trudno opisać iak się to podobało Ludowi. Wszystkie gazety bardzo chwalą tę nowość, a ta zgoda iest w *Jrlandji* rzadkiem zdarzeniem.—Okropna doszła nowina z *Ameryki południowej*; niesłychana burza zupełnie zniszczyła miasto *Basse Terre*, wszystkie zabudowania rządowe i prywatne są zrujnowane. Co chwila wydobywaią z gruzów zwłoki Ludzi którzy utracili życie. Burza także panowała na morzu, rozbiło się wiele okrętów z kosztownemi towarami. Mieszkańcy są przywiedzeni do najsroższej nędzy. —

Od Granic Tureckich.

w *Stambule* wielu się dziwi że prawie nic niedonoszą o działaniach woiennych, *Dywan* miewa częste posiedzenia, a postępowanie *Anglików* pomagaiących *Grekom* niemałe uczyniło wrażenie. Rząd *Ameryki północnej* wziął teraz w posiadłość od *Greków* małą wyspę *Parros* leżącą przeciw *Hydry*. — Zewsząd się potwierdza wieść że *Turcy* są pobici pod *Missolongją* na morzu i na lądzie. Posłowie kilku Państw Europejskich przy *Porcie Ottomańskiej*, wysłali nadzwyczajnych *Gońców* do swoich dworów.—Donoszą z *Algieru* że tameczny Rząd zbiera liczny korpus wojska który do wojny sposobić zamyśla, niemniej maią być zebrane pod *Algierem* wszystkie okręty *Algierskie* które taraz wspólnie z *Turkami* działać będą przeciw *Grekom*.— Mówią że Komandor Angielski *Hamilton* iuż dawno miał radzić Rządowi *Greckiemu* i mieszkańcom *Napoli di Romanja* aby w ostatniej potrzebie wywieszono chorągiew *Angielską*.—Utrzymuią że *Seraskier Basza* na nowo ściągnął 25,000 wojska Tureckiego z którem chce powtórnie uderzyć na twierdzę *Missolongją*.—Ostatnia wiadomość odebrana z *Smirny* zapewnia że w *Stambule* panuie trwoga z powodu pomyślnego powodzenia Greków pod *Missolongją* i z powodu coraz bardziej rozszerzaiącej się pogłoski że *Anglicy* pomagaią *Grekom*.

z Niemiec.

Zwłoki młodego Xcia *Turn Taxys* przywieziono do *Regensburga*, gdzie dnia 14 z: m: pochowane zostały.—Dnia 14 z:m: w okolicach *Markbrejt* powstała okropna burza, i szkód niezmiernych iest przyczyną, a dnia 17 w *Bruxelli* wśród przerażaiącej burzy, deszcz lał tak gwałtownie, że prawie wszystkie piwnice wodą zostały zalane, nawet długi mur otaczaiący ieden z ogrodów, iest wywrócony przez pęd wody.—Austrjacki Porucznik Hrabia *Moncenigo*, iako goniec, przybył z *Wiednia* do *Berlina*.— Dnia 18 z: m: pod *Koblenc* na publicznym gościńcu 8 *rabusiów* napadło na wóz pocztowy; podróżni skryli się przecież do pobliskiego lasu, a rabusie raniwszy Konduktora i zastrzeliwszy 2 konie, rzeczy będące w wozie zabrali.—D. 17 z:m: w *Getyndze* uroczyście obchodzono Jubileusz 50 letni Doktorstwa, tamecznego najstarszego Profesora *Blumenbacha*. — Tegoż dnia poświęcono pod *Arbesan* w *Czechach* wspaniały *Pomnik* wystawiony na cześć Austrjackiego Jenerała Hrabiego *Koloredo Mansfeld*, który się wielekroć wsławił w walkach z *Napoleonem*. Pomnik ten iest z żelaza z bardzo pięknemi ozdobami.— Król i Królowa *Niderlandcy* d. 19 z: m: przybyli do *Antwerpji*, gdzie zwiedzili wszelkie osobliwości, a szczególniej sławne galerje obrazów będące tak w domach rządowych, iakoteż prywatnych; zwiedzili także Port tameczny. — w *Hanowerze* oświecenie ulic gazem, rozpocznie się od nowego roku, koszta na to wynoszą 60 tysięcy tala: hanower:— Donoszą od *Renu*, że Wino reńskie zwane *Hochhejner* nadzwyczajnie dobrze się udało. — Dnia 14 z. m. spustoszyła nagła ulewa winnice w okolicach *Markbrejt*. — w *Grabs* w Szwajcarji wytępiono wszystkich *Kotów*, z powodu że ieden z nich wściekł się nagle.— Gazeta *Wiedeńska* donosi o krótkim wyiątku programu, według którego odbędą się uroczystości Sejmu i Koronacyjne w *Presburgu*. Dnia 15 posłuchanie Deputowanych Stanu u Cesarza w zamku *Szloshoff*, dla których Monarcha daie obiad, d. 16. Relacja Deputowanych do stanów Sejmowych. D. 17 wjazd Cesarstwa JMść do *Presburga*. D. 18 *Veni sancte*. D. 19, 20, 21, i 22 narady Sejmowe. D. 23 przeniesienie Korony z pomieszkania cesarskiego do Kościoła S. *Marcina*. a d. 25 koronacja Cesarzowej, wielki obiad u dworu Cesarskiego, obiad dla Stanów, illumina-

cja miasta, Teatr bezpłatny i wielki Bal. — w Muzeum *Bruxelskiem* wystawiono teraz statuę *Ganimeda*, wykutą z marmuru, przez rzeźbiarza *Flatter*. — w *Grejfonbergu* w *pomeranji*, zastrzelił się Człowiek malo znaiomy, zato że Ułanowi pruskiemu ukradł Talara. — Jnstytut Królewski w *Berlinie* rozdaiąc swym uczniom nadgrody, przeznaczył między innemi, medale, dwóm *Poznanianom* PP. *Hesse* i *Kister* za najlepiej wypracowane i wykończone ryciny. — W wielu gazetach *niemieckich* są teraz umieszczane uwagi nad maiącem w tych dniach nastąpić zbliżeniem się gwiazd *Jowisza*, *Wenery*, *Marsa* i *Regulusa*, a ieden z Akademików *Berlińskich* na publicznem posiedzeniu oświadczył że przez niego dokonane rachunki astronomiczne dowodzą, iż takowe zejście się gwiazd było w roku w którym narodził się *J e z u s C h r y s t u s*. — Nietylko we *Francji* odbyło się żałobne nabożeństwo w rocznicę zgonu Króla *Ludwika XVIII*, lecz i Posłowie Francuzcy w stolicach obcych, znajdowali się na takowem nabożeństwie kosztem ich odbytem. — Niektóre gazety niemieckie umieściły wiadomość że iest podobieństwo iż następuiąca *zima* będzie przykra. — Do *Paryża* przybył Człowiek rodem z *Westfalji*, który niema *rąk*, a iednak pisze piórem do *brzucha* przymocowanem, a zatem nietylko iuż są *brzuchomówcy*, lecz i *brzuchopisarze*. — Donoszą z *Włoch* że Dej *Trypolitański* nieodebrawszy w tym roku od rządu *Sardyńskiego* zwykłych podarunków, bardzo się rozgniewał, i rozkazał uzbroić *Korsarzów* na chwytanie okrętów *Sardyńskich*, z strony tegoż rządu wyszły stosowne rozporządzenia dla odparcia napaści. — w *Berlinie* zawiązało się towarzystwo *Przyiacioł Sztuk* w Państwie Pruskiem. Zamiarem tego iest dawać obstalunki znajduiącym się w *Rzymie* Pruskim artystom. Obstalowane i dokonane dzieła sztuki, rozchodzić się będą losem między członków, z których każdy 5 talarów rocznie opłacać iest obowiązany. Każdy Członek dostaie bezpłatny bilet do wygrania zamówionego dzieła artysty. *Król* przyrzekł się opiekować tem towarzystwem. —

DONIESIENIA.

Uwiadamia się publiczność, iż Wincenty Zakrzewski Komornik przy Sądzie Appellacyjnym, w moc reskryptu Kommissji rządowej Sprawiedliwości, z listy Komorników wykreślonym został. Strony odbiorą sobie od niego papiery które mu do exekucji powierzyły. Szkód iakieby z iego urzędowania poniosły, z iego maiątku i Kaucji poszukiwać mogą. — S z c z e p a n o w s k i. Sekretarz w Kancelarji Jlnego Prokuratora Królewskiego.

Do Handlu Rossyjskiego w domu Petyskusa, obok Apteki, sprowadzono z Rossji Konfitury Kiiowskie, Herbatę czarną z kwiatem i zieloną, Groch zielony. Płócienko w różnych kolorach; w tymże handlu sprzedaie się świeży i prasowany Kawjor.

Przybyły Furman trzema końmi, porządną bryczką z Lipska, życzy z sobą kogo zabrać do Kalisza, Wrócławia, Lipska, Drezna, lub też i dalej. Mieszka przy Ulicy Bielańskiej w Hotelu Lipskim Nr 603.

Niżej podpisany uwiadamiam niniejszym Sza: Publi: iż lubo podpisany Wexel przez Krzystofa Cieślika na osobę Piotra Szamborskiego na summę zł: 2100, z terminem na nowy Rok 1826 wypłacenia, wystawiony pod d. 30 Wrze: r, b. na osobę Jana Jabłońskiego, takowy Wexel indesował, gdy iednak waluty zań nieotrzymał i o zwrot tegoż Wexlu przeciw temuż Jabłońskiemu prawnę przedsiewziął kroki, a zatem iżby takowego Wexlu od Jabłońskiego nikt nabywać się nieważył, w przeciwnym razie zawodu w wypłacie doznawszy, sam sobie winę przypisać musi. Piotr S z a m b o r s k i.

Życzący, tylko za stancją i przyzwoitą wygodę mieć iaką lekcją, niech zostawi swój adres w Księgarni P. Brzeziny przy ulicy Miodowej.

Przy ulicy Elektoralnej pod Nr 765 na 1m piętrze, iest do naięcia od Sgo Michała Stancja i Facjata.

Teatr. Jutro Nowo ułożony Pantomiczno komiczny Balet, *Frantostwa Arlekina*, poprzedzi Komedja *Młodość Henryka V.* Po pierwszym Akcie Warjacje wykonane na 2 *Arfach* przez *młodą Amatorkę* i JP. *Czerchnitz*, po drugim, *Rondo* i *Taniec Polski* skomponowane i wykonane na Waltorni przez JP. *Bajli*.